

Водночас, дані, відображені на рис.2, дозволяють визначити і ключову проблему підприємств України – це захист компаній, що постраждали від діяльності своїх контрагентів. Серед найбільш тривожних індикаторів, що впливають на зазначений показник є: виконання контрактів; захист прав інвесторів; неефективне законодавство про банкрутство. Це ті показники, за якими країна більше всього втратила позицій при формуванні рейтингу у 2014-2017 роках.

Таким чином, станом на початок 2018 р. в Україні можна виділити наступні, найбільш проблемні («небезпечні») зони, які значною мірою знижують рівень економічної безпеки, а саме: процедури банкрутства, виконання контрактів, захист прав інвесторів. Відповідно, в процесі побудови та організації функціонування систем управління економічною безпекою менеджмент підприємств на вказані процеси має звертати найбільше уваги.

Список використаних джерел

1. Doing business-2018. Україна в рейтингу світового банку легкості ведення бізнесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Annual-Reports/English/DB2018-Full-Report.pdf>.
2. Ділові очікування підприємств України. IV квартал 2016 року. НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=37944604>.
3. Концепція державної економічної програми розвитку малого і середнього підприємництва на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : lis.gov.ua/.../article/.../Proekt_Koncepcii_do_2020_roku.doc. 4

***Гурочкіна Вікторія Вікторівна,
к.е.н, доцент кафедри економіки
підприємства ННІ ЕОМС,
Університет ДФС України***

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Останні світові тренди характеризуються швидким розвитком ІТ-технологій, розробленням та широким використанням мобільних додатків та програм, у короткі терміни висунувши на перший план необхідність діджиталізації торгівлі товарами, процесів діловодства (від формування баз даних до подачі фінансової звітності), управління персоналом, організацією виробництва та банківських операцій.

Інтернет і діджитальні (цифрові) технології трансформують життя людей - на рівні особистості, на рівні громади, на рівні бізнесу. Адже люди стають більш інтегрованими через всі сектори сучасної життєдіяльності: економіку, торгівлю, охорону здоров'я, освіту, транспорт, відпочинок тощо.

Діджиталізація – це процес переведення певного інформаційного поля з аналогового у цифровий формат для більш легкого подальшого використання на сучасних електронних девайсах. [1]

Діджиталізація – використання цифрових тобто інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) суспільного виробництва, оскільки вона збільшує його інтенсивність, ефективність і конкурентоспроможність. [2]

Стрімко розвивається в контексті діджиталізації банківській сектор України, саме він ілюструє переосмислення від продуктоорієнтованого підходу організації банківської діяльності до клієнтоорієнтованого. Водночас, акцентується увага саме на максимальному задоволенні потреб клієнта та розширення спектра наданих йому послуг.

Діджиталізація світової торгівлі у своєму розвитку вже досягла певних результатів. Так, Європейська Комісія оприлюднила 6 травня 2015 року документ, що стосується Європейського парламенту, Європейських економічного і соціального комітетів та комітету регіонів щодо найактуальнішої ініціативи під назвою «Стратегія діджитального єдиного ринку для Європи» («A Digital Single Market Strategy for Europe»), скорочено - DSM.

Мета «Стратегії єдиного діджитального ринку» - відкрити діджитальні можливості для окремих людей та бізнесу в цілому, покращити позицію Європи як світового лідера у діджитальній (цифровій) економіці.

«Стратегія діджитального єдиного ринку в Європі» спрямована на створення кращого онлайн-доступу до діджитальних товарів та послуг. Мається на увазі умови, при яких зусилля спрямовуватимуться на те, аби діджитальний світ Європейського Союзу став цілісним. Тобто, - вирівняним ринком, де можна було б без перешкод купувати та продавати діджитальні товари та послуги.

За даними Європейського Союзу, 315 млн. європейців використовують інтернет кожного дня. Впровадження діджитального єдиного ринку розкриє потенціал електронної комерції для європейських споживачів. Так, 2014 року тільки 15 % європейців робили покупки онлайн в інших європейських країнах, тоді як 44 % здійснили це вдома. Європейські споживачі можуть зберігати 11,7 млрд щорічно, якщо вони оберуть повний спектр європейських товарів та послуг, використовуючи шопінг онлайн.

Резерви для впровадження єдиного діджитального європейського ринку є дуже великими, оскільки лише 7 % підприємств середнього і малого бізнесу ведуть торгівлю через кордони країн-членів Європейського Союзу.

Ще одним яскравим світовим проявом діджиталізації сучасних бізнес-процесів є розвиток криптовалют та децентралізованих додатків.

В Україні з метою забезпечення процесів децентралізації та прозорості інформатизації суспільства вже починають впроваджувати надійні децентралізовані технології (блокчейн).

В основі децентралізованих прикладних програм лежить використання багатопрофільних блоків, де кожен новий блок має інформацію про попередній блок, так вони утворюють ланцюг, для досягнення самих різних цілей. Така структура даних набула назву блокчейн (blockchain). Блокчейн від англ. Blockchain - ланцюжок блоків транзакцій. Технологія блокчейн може бути корисною у фінансових і нефінансових сферах. Дана технологія містить у собі інформацію про всі транзакції, проведені в системі з 2009 року [1, с. 38].

В Україні вже стартували проекти по застосуванню практики технології блокчейн в земельному реєстрі та реєстрі нерухомості. Це одна з перших спроб в світі, після супроводження криптовалюти «bitcoin». На Всесвітньому форумі в Давосі зазначені 14 країн – лідерів по впровадженню технології, Україна серед них. Безеречно, застосування ІТ-технології у наданні адміністративних послуг, управлінні та контролю є виправданим. Технологія не дозволяє маніпулювати та управляти нею. На прикладі Європейських країн це надасть можливість забезпечити прозорість та відкритість у методах адміністративного управління як такого.

Отже, інтеграція відбувається через всі сектори сучасної життєдіяльності: економіку, торгівлю, охорону здоров'я, освіту, транспорт, відпочинок тощо. Діджитальні (цифрові) технології трансформують не лише життя людей, а і бізнес-процеси та виробництва. Тому вимогою часу та маючи на меті забезпечення інтенсивності, ефективності та конкурентоспроможності бізнес-процесів є переведення інформаційного поля з аналогового у цифровий формат.

Список використаних джерел:

1. Гурочкіна В.В. Блокчейн як інновація безпеки в схемах нової економіки / М.П. Войнаренко, В.В. Гурочкіна // Україна – територія можливостей для розвитку підприємництва: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції [Економічні перспективи підприємництва в Україні], (26–27 жовтня 2017 р., м. Ірпінь) : у 2 ч. Ч. 1. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2017. – 662 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 101).

2. Деркач А. О. Діджиталізація банківського сектору України / А. О. Деркач, М. В. Корнеєва, О. В. Абакуменко // Фінансові дослідження. - 2016. - № 1. - С. 69-75. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/find_2016_1_10
3. Дульська І.В. Пріоритети діджиталізації національної економіки // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. Випуск 16, 2015 С. 34-39. – Режим доступу: <http://sb-keip.kpi.ua/article/viewFile/39458/43395>

*Чернова Ольга Вадимівна,
к.е.н., доцент кафедри міжнародної
економіки,
Університет ДФС України,
Попко Вікторія Михайлівна, студентка*

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Зовнішньоекономічна безпека (далі – ЗЕБ) є невід’ємною складовою економічної безпеки України. Посилення міжнародного економічного співробітництва та інтеграційних процесів в усьому світі супроводжуються загостренням економічної конкуренції, що актуалізує питання необхідності забезпечення економічної безпеки держави та її складових.

Питання ЗЕБ широко висвітлено в працях таких вчених як О.С. Власюк, В.М. Геєць, Т.В. Сак, З.С. Варналій. Авторами досліджується ЗЕБ як складова економічної безпеки. Водночас залишаються малодослідженими зміни показників та індикаторів ЗЕБ України в останнє десятиліття.

За визначенням Сак Т.В., економічна безпека – це стан держави, що забезпечує можливість створення і розвитку умов для плідного життя її населення, перспективного розвитку її економіки в майбутньому та зростання добробуту її мешканців [1, с.336]. В законодавстві України питання ЗЕБ вперше було висвітлено у «Декларації про державний суверенітет України», де сфера внутрішньої та зовнішньої безпеки визначається в межах компетенції силових структур: збройних сил, внутрішніх військ та органів державної безпеки [2].

На думку З.С. Варналія, ЗЕБ полягає в мінімізації збитків держави від дії негативних зовнішніх економічних чинників, створенні сприятливих умов для розвитку економіки шляхом її активної участі у світовому поділі праці, відповідності зовнішньоекономічної діяльності національним економічним інтересам [3, с.50-51].